

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΣ Η'

13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1930

ΑΡΙΘ. 37

ΤΟ ΔΙΑΣΚΕΠΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΙΛΙΑΣΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ (Τμήμα Β')

Αριθ. 213

Συγκείμενον ἐκ τῶν δικαστῶν Κ. Γεωργιάδου Ἀντιπροέδρου, (κωλυομένου τοῦ Προέδρου), Ἰωάνν. Κατσησαράντου, Δ. Παπαγαϊζῆ, Γ. Ἀντωνιάκη, Γ. Χαυροπούλου, καὶ Γ. Κ. Παπαδοπούλου, παρόντων τοῦ τε Εἰσαγγελέως Ν. Βάφα καὶ τοῦ Δικ. Γραμματέως Ἐμμ. Πολίτου (κωλυομένου τοῦ Γραμματέως). Συμδεδίασαν δημοσίως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ κατ' ἐπιπέδου αὐτοῦ τῇ 9 Νομβρίου 1929, ἵνα δικασθῆται ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἐμμαν. Πασαβάντη, κατοικοῦ Μιτυλήνης, παρασταθέντος διὰ τοῦ Πληρεξουσίου του δικηγόρου Γ. Καραμάνου περὶ ἀναιρέσεως τοῦ ὑπ' αριθ. 27]1929 βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν Αἰγαίου.

Σκεφθέν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ κατὰ τε τὴν Νεαράν 89 Λεόντος τοῦ σοφοῦ καὶ τὸ ἄρθρον 66 τοῦ Καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἀυτοκρατορίας τῆς Ἑλλάδος ὁ γάμος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄλλως, εἰμὴ δι' ἱεροῦς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπομένως ἔχοντος πρώτου κεφαλαίου τοῦ διατακτικοῦ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος, ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλων ἵνα ὑπάτοις α) ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκευτικῆς δοξασίας καὶ τῆς ἐπιτηδῆς γενομένης παρερηθείας τῶν δογματικῶν τῆς θρησκείας προεκάλεισεν ἄλλους εἰς παραβάσιν τῶν περὶ γάμου διατάξεων τοῦ νόμου, ἤτοι εἰς θρησκευτικὰ δόγματα ἀποκρούοντα τὴν δι' ἱερολογίας τέλεσιν τοῦ γάμου, β) διότι καὶ προσηλυτισμοῦ ἐπεζητήσε νὰ προσελκύσῃ τοὺς πολίτας εἰς θρησκευτικὰ δόγματα μετὰ τὰ ὅποια εἶναι συμβιβαστος ἡ διατήρησις τῆς πολιτικῆς τάξεως, ἤτοι τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τῶν ὀριζουσῶν τὰς ἐπιποθέσεις καὶ τὸν τύπον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἀποκρούουσιν ὅσοι οἱ ὅροι ἀμφοτέρων τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 149 τοῦ ποιν. Νόμου (ἄρθρον 14 τοῦ ποιν. Νόμου ἐξυβρίσεων) καθ' ἃς τιμωρεῖται μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένην ποινήν, ὅστις α) ἐπιζητεῖ διὰ προσηλυτισμοῦ νὰ ἐκλύσῃ τοὺς πολίτας εἰς θρησκευτικὰ δόγματα ἀνατροπικὰ τῆς πολιτικῆς τάξεως, ὡς ἐν προκειμένῳ εἰς δόγματα ἀποκρούοντα τὴν δι' ἱερολογίας τέλεσιν τοῦ γάμου. Δὲν παραβιάζεται δ' ἐν τούτῳ ὡς ὑποτίθειν ὁ πρῶτος λόγος τῶν ἐγγρά-

φων προτάσεων ἢ ὑπὸ τοῦ Συν)τος καθιερωθεῖσα ἀρχὴ τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἐφ' ἧς ἐρείδεται τὸ δικαίωμα τοῦ προσβεβύει ἕκαστον οὐκ ἀνόηποτε προαιρεῖται θρησκείαν καὶ τοῦ ἐκφράζειν ἀπολύτως καὶ ἐλευθέρως τὰς θρησκευτικὰς του πεποιθήσεις, διότι, καθ' ἃ βεβαίως τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, ἡ ἐκδήλωσις τῶν τοιούτων περὶ γάμου δοξασίῶν ἐγένετο διὰ τρόπου ἀθεμίτου ἤτοι τρόπου περιέχοντος πρόκλησιν τῶν πολιτῶν εἰς παραβάσιν τῶν περὶ γάμου διατάξεων τοῦ νόμου, ἐτέρωθεν δὲ ὅτι ἡ διάδοσις τῶν αὐτῶν θρησκευτικῶν δοξασίῶν ἐγένετο διὰ τρόπου ἐπίσης ἀθεμίτου, ἤτοι διὰ προσηλυτισμοῦ, ὅπερ οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ Ποιν. Νόμου τιμωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ θεμελιώδους νομοῦ ἀπαγορεύεται.

Ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐκτιμήσαν διὰ τοῦ αὐτοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἀνακρίσεως καὶ πεισθὲν ἐκ τούτου ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλων εἰς δημοσίους τόπους καὶ πλατείας τῆς πόλεως Μιτυλήνης καὶ ἄλλων χωρίων τῆς νήσου καὶ ἀλλαχὸ ὑπὸ τὴν θρησκευτικὴν ἐποπιν τῆς δοξασίας τῆς Ἐκκλησίας προσέβαλε περιφρονητικῶς καὶ διὰ δυσμενῶν ἐκφράσεων τὴν διάταξιν τῆς παρ' ἡμῖν ἐπικρατούσης Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου θρησκείας, τὴν ἀφορῶσαν τὴν πράξιν τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὰ ἔθιμα τὰ περὶ τῆς λατρείας καὶ ἱεροτελεστιῶν κρατοῦντα περὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων, ἀποκαλέσας ταῦτα «ἐξὺλα προσκυνούμενα» παρέπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 196 τοῦ Ποιν. Νόμου (ἄρθρ. 17 νόμου ἐξυβρίσεων).

Ἐπειδὴ μὴ ὀρίζοντος τοῦ νόμου λέξεις, δι' ὧν προσβάλλονται τὰ δόγματα, αἱ διατάξεις καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀφίεται ἡ ἐκτίμησις ἐκάστοτε εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἀφοῦ δὲ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐπέισθη ὅτι διὰ τῶν ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ βουλεύματος παρατιθεμένων χωρίων ἐκφράζονται περιφρονητικοὶ χλευασμοὶ καὶ δυσμενεῖς ἐκφράσεις προσβάλλουσαι καὶ τὰ δόγματα καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς θρησκείας, ἢ παρὰ τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ γενομένης ἐκτίμησιν διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐκτιμήσαν τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύψαντα πραγματικὰ περιστατικὰ παρεδέχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλων, αἰρεσιώτης ὢν, ὡς ἀγνούμενος τὸ Τρισυπόστατον τῆς Θεότητος, τὰ Μυστήρια, τὰς πράξεις τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου περὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων, ὡς καὶ ἔθιμα τὰ περὶ

λατρείας και ιεροτελεστιῶν κρατοῦντα (ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὰ ἀποτελοῦντα τὴν βᾶσιν τῆς ἐπικρατοῦσης Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας) δι' ἀθεμίτων μέσων, ἤτοι διὰ τῆς παραφράσεως τοῦ κειμένου τῶν Ἁγίων Γραφῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης γενομένης ἐναντίον τῆς δημοσίας ἠθικῆς, καὶ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τοῦ I τοῦ Συντάγματος, καὶ διὰ τῆς δωρεάν διανομῆς αὐτῶν εἰς τοὺς κατοίκους, προσεπάθησε νὰ διαδόσῃ καὶ καταστήσῃ τὰς ἀνωτέρω θρησκευτικὰς του δοξασίας, ἀντικειμένους εἰς τὰ δόγματα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν βᾶσιν τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας, τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ὁρθῶς ἔρα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκδοχῇ ἔκρινεν ὅτι ἡ πράξις αὕτη τοῦ ἀναιρεσιόντος ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν ἀδικημάτων, περὶ ὧν προνοεῖ τὸ ἄρθρον 198 τοῦ Π. Νόμου, ἄλλα δὲ πραγματικὰ γεγονότα περὶ τῆς προσπαθείας τῆς διαδόσεως καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν τοῦ ἀναιρεσιόντος δὲν ὤφειλε νὰ περιλάβῃ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐν τῷ διατακτικῷ μέρει τοῦ προσβαλλομένου βουλευμάτος του, διότι τοιαῦτα δὲν ἀπαιτοῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς συστατικὰ στοιχεῖα τῆς πράξεως ταύτης, δι' ἣν παρεπέμφθη ὁ ἀνααιρεσιῶν.

Ἐπειδὴ μὴ ὀρίζοντος τοῦ νόμου τὰ ἀθέμιτα μέσα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται τις διὰ τὴν διάδοσιν καὶ ἐπικρατήσιν τῶν ἀντικειμένων εἰς τὴν βᾶσιν τῆς ἐπικρατοῦσης Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς θρησκείας θρησκευτικῶν δοξασιῶν ἀρίζεται ἡ ἐκτίμησις αὐτῶν εἰς τὸ ἐκάστοτε δικάζον ποινικὸν δικαστήριον. Ἀφοῦ δὲ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐπίσθη ὅτι ἡ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος παρὰ τοῦ ἀναιρεσιόντος γενομένη ἀλλοίωσις τοῦ κειμένου τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ δωρεάν εἰς τοὺς κατοίκους διανομὴ τοῦ τοιούτου κειμένου τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἀποτελεῖ ἀθέμιτον μέσον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει οὐ μόνον ὡς ἀντικείμενον εἰς τὸν θεμελιώδη νόμον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν, διότι ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς εὐχεροῦς διαδόσεως καὶ ἐπικρατήσεως τῶν ἀνωτέρω θρησκευτικῶν αὐτοῦ δοξασιῶν, ἤτοι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς εὐχεροῦς ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιδιωκομένου εἰς τὰς τοιαύτας θρησκευτικὰς δοξασίας προσηλυτισμοῦ, ἢ παρὰ τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ γενομένη ἐκτίμησις διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρχείου Πάγου.

Διὰ τὰ ὕτα.

Ἀπορρίπται τὴν ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1929 αἴτησιν τοῦ Ἐμμ. Γ. Πασαβάνη περὶ ἀναίσεως τοῦ ὑπ' ἀρ.θ. 27 τοῦ 1929 βουλευμάτος τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν Αἰγαίου, καὶ καταδικάζει τὸν ἀναιρεσιόντα εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη καὶ εἰς τὸ νόμιμον παράβολον.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1930

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ὁ Δικ. Γραμματεὺς
ΕΜΜ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ἐδημοσιεύθη δ' αὐτόθι τῇ 15 Μαρτίου 1930

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ὁ Δικ. Γραμματεὺς
ΕΜΜ. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Δις Θρησκευμάτων

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Σεβτεμβρίου

Ἀρ.θ. Πρωτ. 55347

Πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι θύνατας κληρικούς καὶ βασιμῶ καὶ μοναχοὺς ἀφοστέρων τῶν φύλων

Κατὰ τὸ ἰὸν ἄρθρον, παρ. 4 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

«Τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας λούονται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων ἐφ' ὅσων δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ χροσὰ ἤθη. Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται.»

Διὰ τῆς Συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως:

1) Ἀναγνωρίζεται μὲν εἰς ὑπακοὴν ἕξον οικειῶν (ἀνεξίθρησκια) καὶ μὴ ὀρθοδόξων χροσικῶν (ἀνεξιδόξια) πλήρης ἐλευθερία τελέσεως τῆς λατρείας τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, σιωπῶς πρὸς τὰς φιλελευθέρους ἀρχάς, ὑφ' ὧν διακυβεύεται τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

2) Ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς αὐτοὺς νὰ ἐνεργήσῃ προσηλυτισμὸν.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν αἰρεῖ τὴν περὶ τῆς θρησκείας διάταξιν. Σεβόμενον τὸ Κράτος τὰς θρησκευτικὰς ἀντιλήψεις τῶν ἑτεροδόξων ὑπηκόων δικαιοῦται νὰ πεισθῇ καὶ παρ' αὐτῶν νὰ σέβονται θρησκευτικὰς ἀντιλήψεις τῶν συμπολιτῶν τῶν ὁσῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἐπιμας ἀνεγνωρισμένης ὡς τῆς ἐπικρατοῦσης ἐν Ἑλλάδι θρησκείας. Ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος διάταξις, ἡ κηρύττουσα ἀπαρραβίαν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, εἶνε ὀφείλουσα νὰ ἑυθυμῆται τὰς μεταξὺ Ὀρθοδόξων ἑτεροδόξων σχέσεις ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων τῶν ὀρίων τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ προσηλυτισμὸς ὅμως οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐπιτυχία εἰς μέρος τῶν ἑτεροδόξων τοῦ ἀπαιτοῦται σιβασμοῦ πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἀντιλήψεις ὑπακοῶν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦσης Ὀρθοδόξου θρησκείας, παραβίασις ἄρα τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς τῶν συνειδήσεως καὶ, γενικώτερον, διατάξεως τῆς ἐκ τῶν προμνημονευθειῶν Συνταγματικῶν διατάξεων σκοπομένης θρησκευτικῆς ἀλληλογύνης. Ἡ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἄρα προστασία θρησκευτικῶν μειονοτήτων δὲν φθάνει μέχρι τοῦ μείνου νὰ ἐπιτρέπη εἰς αὐτὰς νὰ ἐνασκώσι δι' ὅσον

των των προσηλυτισμὸν εἰς βάρος τῆς Ὁρθοδοξίας.
Διὰ ταῦτα καὶ

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀρχῶν παρακολούθησις τῶν κινήσεων τῶν ἐν Ἑλλάδι Οὐνιτῶν οὐδεμίαν κατέλειπεν ἀμφιβολίαν, ὅτι οὗτοι ἀποτελοῦσι τάγμα, ἀποσκοποῦν τὴν ἐν Ἑλλάδι προπαγάνδαν χάριν προσηλυτισμοῦ ὑπὲρ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπειδὴ ἡ Οὐνιτικὴ προπαγάνδα προσπαθεῖ ἐπιμελῶς διὰ σοφιστικῶν ἢ ἀλοκρούσῃ τοὺς προσηλυτιστικούς αἰετῆς σκοπούς, ἢ νὰ παραπλανήσῃ τοὺς ἀπλοικοὺς, ἔτι πρόκειται περὶ διδασκαλίας καὶ ἐκκλησιαστικοῦ συστήματος μὴ διαφέροντος δῆθεν τῆς Ὁρθοδόξου διδασκαλίας καὶ Ἐκκλησίας καὶ μηδεμίαν δῆθεν ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὸν Λατινισμόν.

Ἐπειδὴ ἔν ἐκ τῶν μέσων πρὸς τοιαύτην παραπλάνην εἶναι καὶ ἡ ἐξομοίωσις τῆς ἐξωτερικῆς περιβολῆς τῶν Οὐνιτῶν κληρικῶν πρὸς τὴν τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων κληρικῶν, ἡ ἐξομοίωσις δὲ αὕτη, ἐπιδικωμένη σκευή, ἐνέχει δόλον, καθόσον παρατηρεῖται καὶ εἰς ἄλλα Ὁρθόδοξα Κράτη, ἐνθα οἱ Οὐνίται κληρικοί φέρουσιν ὁμοίαν περιβολὴν πρὸς τὴν τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν τῶν Κρατῶν τούτων, ἡ τις διαφέρει τῆς τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ δόλου δὲ τούτου γίνεται σκόπιμος χρῆσις ἐπὶ προσηλυτισμῶ.

Ἐπειδὴ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐξήντησαν τὴν ἀνεκτικότητα καὶ ὑπομονὴν αὐτῶν εἰς συστάσεις πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι Οὐνιτῶν καὶ τοὺς συναρχάτας αὐτοῦ, ὅπως παύσωσι προσηλυτίζοντας καὶ ὅπως ἐμφανίζωνται εὐλοκρινῶς ὡς ἀντιπρόσωποι ἑτεροδόξου διδασκαλίας, ὅτιοι πράγματι εἶναι, καὶ μὲ τὴν περιβολὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἐντολῇ, καὶ καθ' ὑπόδειξιν τῆς ὁποίας θρῄσκειν, ἢ μὲ ἄλλην περιβολὴν τῆς ἐκλογῆς των, πάντως ὅμως οὐχὶ μὲ τὴν περιβολὴν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ κλήρου.

Ἐν γ ε λ λ ο μ ε θ α,

μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅπως, ἐντός δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς σήμερον, ἤτοι μέχρι τῆς 10ης Νοβρίου ἐ. ἔ. μεταβάλλητε τὴν ἐξωτερικὴν ὁμῶν ἀμφίεσιν κατὰ τρόπον, ὥστε αὕτη νὰ διαφέρει καὶ διακρίνηται σαφῶς ἀπὸ τῆς ἀμφίεσεως τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων κληρικῶν.

Ἡ ἐξωτερικὴ περιβολὴ τούτων, ἀνεγνωρισμένη καὶ διὰ πράξεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀποτελεῖ ἐπίσημον περιβολὴν, ἣν διακαοῦνται νὰ φέρωσιν ἀποκλειστικῶς οἱ Ἕλληνες κληρικοί, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολι-

κὴν Ἐκκλησίαν, πᾶς δ' ἕτερος φέρων τὴν στολὴν ταύτην ὑπέχει τὰς ἐκ τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένας εὐθύνας καὶ συνεπείας ἐπὶ ἀντιποιήσει στολῆς δημοσίου λειτουργοῦ. Ἀσχετῶς ιστορικῶν δικαίων, ἀποδιδόντων καὶ τούτων τὴν ἐν λόγῳ στολὴν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν κλήρον, ἡ Κυβερνήσις στηρίζει τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ κεκτημένων δικαιωμάτων προτεραιότητος παρουσίας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν στολὴν ταύτην, ἐπὶ τοῦ γεγονότος δηλ. ὅτι ἡ σημερινὴ ἐπίσημος ἐξωτερικὴ περιβολὴ τῶν Ἑλλήνων κληρικῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἦτο αὕτη αὕτη ἡ περιβολή, ἣν εἶχον οὗτοι τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἐξῆς, καὶ μὲ αὐτὴν εὔρε καὶ ἐγνώρισεν τοὺς Ὁρθοδόξους ἱερεῖς τῆς Ἑλλάδος, τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ἀγωνισθέντας, ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Κυβερνήσις ἡ διαδεχθεῖσα τὴν Τουρκικὴν ἐπὶ τῆς χώρας κυριαρχίαν.

Ἀνακοινοῦντες ὑμῖν τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τὴν ἐντός τῆς τασσομένης προθεσμίας συμμόρφωσιν. Ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει οἱ μὴ συμμορφωθησόμενοι, ἐὰν μὲν δὲν εἶναι Ἕλληνες ὑπήκοοι, θέλουσιν ἀπελαθῆ ἔξ Ἑλλάδος, ἐὰν δὲ εἶναι Ἕλληνες ὑπήκοοι θέλουσιν ὑποστῆ τὰς ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένας ποινὰς ἐπὶ ἀντιποιήσει σχήματος, τὰς ὁποίας θέλει καταστήσει ἔτι βαρυτέρας εἰδικὸς νόμος, ψηφισθησόμενος ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν Βουλῶν.

**Ο Ὑπουργὸς
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

ἘΣ ΑΦΩΡΜΗΣ ΟΥΝΙΤΙΚΩΝ ΤΙΝΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ

[Γράμματα ἐκ Λονδίνου]

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες τῶν Πρωσιῶν ἐδημοσίευσαν τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων τῆς Λυόν, οἵτινες παραπεισθέντες ὑπὸ τοῦ τέως ἐφημερίου αὐτῶν, θυσίασαντος χάριν τῆς ἀτομικῆς του ὠφελείας τὰ γενικά συμφέροντα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔθεταν ἑαυτοὺς, πρὸς καιρὸν, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν Ἀθήναις τὰς διατοιβὰς παρισυμένου Ἐπισκόπου Γερωνίου Κλαβαδίτη ἢ Χαλαβατζῆ.

**Πρᾶξις Διοικητικοῦ Συμβουλίου
Ἑλληνικῆς Ἐστίας.**

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Λυόν Σωματείου ἢ Ἑλληνικῆς Ἐστίας, συνελθὼν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀντιπροέδρου αὐτοῦ—κατόπιν τῆς παρατήσεως καὶ ὡς μέλους τοῦ Προέδρου κ. Μισσηλίδου—εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν ἐν τῇ ἑδρᾷ αὐτοῦ, σήμερον 22 Ἰουλίου 1930 ἡμέραν Τρίτην, ὥραν 9ην μ. μ., καὶ εὐρεθὲν ἐν κανονικῇ ἀπαρτίᾳ

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν:

1ον) ὅτι ἡ γενομένη προσφυγὴ εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ἐπί-

σκοπον τῶν Οὐνιτῶν ἐγένετο μὲ τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς διοικητικῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τῆς Μητροπόλεως Θυματείων·

2) ὅτι ὁ ἐνταῦθα ἀποσταλεὶς Οὐνίτης ἱερεὺς Δ. Χαλαβατζῆς, ἂν καὶ ἐνεφανίσθη ὑπὸ μορφὴν ὀρθοδόξου ἱερέως, ἐν τούτοις δὲν ἐβράδυνε νὰ διαφεύσῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ στηρικτικὰς ἐλπίδας, ἀποκαλυφθέντος καὶ διατρανωθέντος, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὅτι αἱ δογματικαὶ ἀρχαὶ του καὶ οἱ σκοποὶ του εἶνε ἐξ ὀλοκλήρου ξένοι πρὸς τὰς ἀκραιφνεῖς ὀρθοδόξους πεποιθήσεις τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου ἢ «Ἑλληνικὴ Ἑστία».

3ον) τὰς πρὸς ὁμόνοιαν καὶ συμφιλίωσιν πατρικῶς συμβουλὰς τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν κ. Μιχαλακοπούλου καὶ τὴν διαβεβαίωσίν του, ὅτι θὰ ἐνασκηθῆ ἡ δέουσα ἐποπτεία πρὸς πρόληψιν ἐπαναλήψεως τῶν ἀφορμῶν, αἵτινες προσεκάλεσαν τὴν διαίρεσιν, καὶ ὅτι θὰ ληφθῆ μέριμνα ὑπὲρ τοῦ ἐπὶ δεκαετίαν ἐξυπηρετήσαντος τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς περιφερείας Λυῶν ἱερέως Γ. Γροπέτη.

Ἀκοῦσαν ἐνὸς ἐκάστου τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου Ἑλληνικὴ Ἑστία καὶ τῆς ὁμογενείας τῆς Λυῶν,

Ἀποφασίζει

1ον) Νὰ διακόψῃ πᾶσαν ἐπικοινωνίαν καὶ σχέσιν μετὰ τοῦ οὐνίτου ἱερέως Δ. Χαλαβατζῆ καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐπισκόπου τῶν οὐνιτῶν.

2ον) Νὰ ἐπανέλθῃ ὑπὸ τὴν διοικητικὴν ἐξάρτησιν τῆς νομίμου ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς.

3ον) Νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ πάσης διεκδικήσεως τῆς ἐφημερίας Λυῶν ὑπὲρ τοῦ ἱερέως Γ. Γροπέτη.

Δηλοῖ

Ὅτι οὐδέποτε ἀπεσπᾶσθη δογματικῶς τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Διαμαρτυρεται

Κατὰ τῶν ἀποπειραθέντων νὰ παραστήσουν τὴν ἀπέλιπτα πρᾶξιν τῆς προσφυγῆς εἰς ἄλλην ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν, ὡς ἀπάρησιν ἐκ λόγων ἰδιοτελείας, τοῦ θρησκευματοῦ τῶν πατέρων μας, καὶ

Ἐλπίζει

ὅτι ἡ παρούσα πρᾶξις θὰ ἀποδείξῃ καλλίτερον παντὸς ἄλλου, ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Λυῶν δὲν ἐπόλησαν, οὔτε ἔχουν συνείδησιν πρὸς πόλην.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Τὸ Διοικητ. Συμβούλιον

II. Καρῶς Πρόεδρος, Δ. Ἀργυριάδης, II. Χατζηπαραγιώτου Γεν. Γραμματεὺς, Γ. Βογιατζῆς, Κ. Κωνσταντίδης.

Ἐληξε τοιοῦτοτρόπως ὅπως ἀδέξως καὶ δὴ καὶ ἐπαισχύντως ὁ θρίαμβος τῶν Οὐνιτῶν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς παρουσίας τῆς Λυῶν, θρίαμβος διασαλευθεὶς *in ubi et orbi* ὡς μοναδικὴ ἐπιτυχία τῆς Οὐνίας, ἐνὸς ἐκ τῶν πολυαριθμῶν πλοκάμων, τοὺς ὁποίους μετὰ δεξιότητος ἀριστοτεχνικῆς καὶ ζήλου ἱεροσηπτικοῦ βυθίζει ἢ πολύμηρις τοῦ Βασιλεῦς πολιτικὴ πανταχοῦ ὅπου νομιζοῖται ὅτι τὸ ἔδαφος εἶναι γόνιμον εἰς διαίρεσιν καὶ διχογνωμίαν καὶ συνεπῶς ὀφθαλμίας καὶ ἐπιδράσεως διὰ τὸ γόνιμὸν τῆς. Καὶ ἤδη ἡ βασι-

κάνειος ἐμπροσθοφυλακὴ πεισθεῖσα ὅτι ἀποθασαυρὸς τῆς Λυῶν, περιουλλέγει τὰς ἀποκαταστάσεις καὶ ἐν σκοπῇ ἐτοιμάζεται ὅπως κακὴν καὶ ἀκαταστάσιμον ἕνα ἀλλαχοῦ, ἐκεῖ ὅπου θὰ διαταχθῆ τμήματος τῆς προπαγάνδας τῆς νέας Πολιτικῆς Βασιλείας καὶ ἐν ταῦτῳ Ἀσύλου τῶν δογματικῶν Θεοῦ, κατὰσκηνώσῃ. Καὶ ἐπειδὴ δυσκόλως εἶναι ἡ λεία καὶ αἰχμαλωτίζονται οἱ προσήλυτοι εἶναι προσηλυσιμῶν νέαν λάμπην νὰ προσελάτῃ τὸ διδάγμα τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος, τὸ ὅτι ὄργανα αὐτοῦ, οἱ ταλαίπωροι οὐνίται, εἰς ὑπερποντίους ταλαιπωρίας νὰ ὑπεβλήθῃ νὰ ἀναλάβουν κοπιώδεις καὶ ἐξαντλητικὰς μέτρους ὅτου εὗρουν τὰ θύματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιφέρουν τὴν σωτηρίαν. Καὶ ἐφαρμοζομένη μετὰ βίας, οὕτω, ἐπ' αὐτῶν τὸ περὶ τῶν Φαρισσαίων ὑπὸ τοῦ Κυρίου: «περιάγετε τὴν θάλασσαν τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ διασώσετε αὐτὸν, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλοῦτερον».

Ἐδέχθη ὑπὸ τινῶν ἡμερῶν φίλον μοναχὸν δικτίνον B. W. τούνομα, εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν κλησίαν ἀνήκοντα καὶ πλήρως ἀναγνωρίζοντα κακῶς πολιτεύεται ἡ Ρώμη ἐπιδιώκουσα τὴν προπαγάνδα νὰ διασπᾶσθαι τὸ Ὁρθόδοξον καὶ διαναίγουσα τοιοῦτοτρόπως εὐρύτερον τὸ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ἡλθε μετ' ἐνδιαφέρον καὶ ζωηρᾶς ἐπιθυμίας νὰ πληροφορηθῆ ὑπὲρ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ δολοφονηθέντος Λάμπου διεξαχθεισῶν συζητήσεων Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν. Εἶπον αὐτῷ ὅτι βραχέως ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουν μετὰ τὴν ἡμετέραν τῶν Ἀγγλικανῶν δογματικαὶ διαφοραὶ, πρὸς τὰς ὁποίας οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν εἶναι, ἀσφαλῶς τεθειμένοι νὰ προβοῦν οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην σίαν ἢ νὰ κάμουν ὑποχώρησιν τινα. Παρ' ὅλα ταῦτα εἶπον, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμῶν συναντήσεις, στῶσαμεν εὐλαβικῆν ἐπιθυμίαν ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλικανῶν ὅπως προσεγγίσουν ὅσο τὸ δυνατόν πλεονεκτήματα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν θεωροῦν ὀρθήν, ἀνόθευτον, ἀδιασείστωσαν ἐστηρικτικὴν ἐπὶ τῆς Γραφῆς καὶ Παραδόσεως.

Ἐπὶ πάντων ὅμως ταῦτοις, εἶπον πρὸς τὸν ἡμετέρον Βενεδικτίνον, διαπιστώθη ὅτι ἀμφότερα τὰ μέρη δέονται διὰ φιλίας καὶ ἀγάπης ἀραιφνοῦς ὁφείλουν μὲν ἰδίως εἰς τὸ γεγονός ὅτι οὐδαμῶς προσήλυτοι γίνονται ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τὰν ἀπᾶν, τὸν γενικῶν δὲ ὅπου ὑπάρχουν μοιωμένοι Ὁρθόδοξοι ἐν Ἀμερικῇ, Ἀφρικῇ, στραλῆ, Ν. Ζηλανδίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀποικίαις Ἀγγλικῆς Ἑπικρατείας, οὗτοι ἐξυπηρετοῦνται ἰσοπεδωτικῶς ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν, οἵτινες, ὅταν ἂν νὰ θεωρεῖται οὕτως ὡς ἐπιτελεσθέντος μέρους πληρώματος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, προπονεῖται αὐτοὺς νὰ μένωσιν Ὁρθόδοξοι, ἐν ταῖς δεύσει ἀναλαμβάνουν νὰ διδάσκωσι τοὺς παῖδας τῶν Ὁρθοδόξων θρησθεῖαν. Ἐμπρὸς, λοιπόν, ἐπὶ συνταμιωτικῆς μοῖ, ἔς ἐργασθῶμεν καὶ ἡμεῖς μὲν ἡμεῖς τοιαύτης προσεγγίσεως μετὰ τὸν Ὁρθόδοξον

Ρωμαιοκαθολικῶν ἔχομεν τόσα σημεῖα ἐπαφῆς δογματικῶς, κοινήν παράδοσιν, ἐλαχίστας δὲ διαφορὰς ἔχω πλείστοις ὁμοίωσιν ἐν Ἀγγλίᾳ ποθοῦντας τὴν συνεργασίαν μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ζητῶ τὴν συνδρομὴν σας· δημιουργήσατε καὶ σὺς κύκλον Ὁρθοδόξων εὐμενῶς διατεθειμένων ὑπὲρ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς, ἀπήντησα εἰς τὸν εἰλικρινῆ τοῦτον ἐργάτην τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ καλὸν χριστιανόν, ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἀνεκάθεν καὶ πάντοτε διαπνεόμεθα ὑπὸ τῶν καλλιτέρων διαθέσεων ὑπὲρ μιᾶς τοιαύτης εἰλικρινοῦς συνεργασίας· οὐδέποτε ἀπεκρούσαμεν πρὸς τὰς εἰδικὰς ἢ κοινωνικὰς δράσεις ἀπὸ κοινοῦ, ἐκόμη δὲ καὶ ὅταν ποσόχογοντο αὐταὶ ἐκ μέρους καθενὸς προτεσταντικῶν ομάδων· ἡ ἀγάπη, ἡ μετῶν πασῶν τῶν ἀρετῶν, πρυτανεύει πάντοτε ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ τὸν ἀποκλειστικὸν ἄκριβως τοῦτον καὶ μόνον λόγον μετέβημεν εἰς τὴν Στοκχόλμην, δὲν ἀπερρίψαμεν τὴν πρόσκλησιν τοῦ Συνεδρίου τῆς Λωζάννης καὶ δὲν ἀποφεύγομεν ἐν γένει νὰ συναντώμεθα μετ' οἰανδήποτε ἀπόχρωσιν θρησκευτικῆν, ἐφόσον αὕτη ἀποφεύγει ἐπιμελῶς πᾶσαν προπαγάνδαν καὶ προσηλυτισμὸν μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων, ἐκθέτοντες πάντοτε μετὰ παρηγοίας καὶ διακηρύττοντες ἀνευ ἐνδοιασμοῦ τὴν πίστιν τὴν Ὁρθόδοξον, ἐξ ἧς οὐδὲ κατὰ κεραίας εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ παρεκκλινώμεν. Πῶς θέλετε, εἶπον, νὰ δημιουργήσω κύκλον φίλων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καθ' ὃν χρόνον ἐν ταῖς Ὁρθοδόξοις χώραις μάλιστα κυριολεκτικῶς ὁ προσηλυτισμὸς διασπῶν οἰκογενεῖας, καταστρέφων φιλίας, διασπείρων τὸ μῖσος καὶ ὑπεκκαίωσιν πάθη;

Ἄν θελήσω νὰ πράξω τοιοῦτόν τι δικαίως θὰ παρεξηγηθῶ, καί, ἂν εὐρίσκωμαι ἐν τῇ πατρίδι μου Ἑλλάδι, τὸν θρησκευτικὸν παλμὸν τῆς ὁποίας ὑμεῖς ἐν τῇ Δύσει ἀδυνατεῖτε νὰ κατανοήσητε, θὰ διατρέχω τὸν κίνδυνον νὰ πάθω τι σοβαρώτερον τῆς ἀπλῆς παρεξηγήσεως καὶ ἀποδοκιμασίας. Εἶδετε, εἶπον, τέλος, πρὸς τὸν μετὰ καταπλήξεως παρακολουθοῦντά με φίλον Βενεδικτῖνον, εἶδετε καὶ γνωρίζετε ἐξ ἑλληνικῆς ἡμῶν συνομιλίας τί συνέβη μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τῆς Λυῶν. Προσποικίαι προσωπικαὶ μεταξὺ δύο μερίδων συνετέλεσαν ὥστε οἱ ὀρθοδόξοι καὶ ἐμπαθέστεροι νὰ διανοηθοῦν νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν ὀρθοδοξίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθησαν καὶ ἀνετράφησαν καὶ ἠξήθησαν, καὶ νὰ ἀκολουθήσουν τὴν Οὐνίαν, τὴν πρωτοπόρον τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας· καὶ οἱ οὐνίται, ἀντὶ ν' ἀπογοηθοῦν πρὸς τὴν νόμιμον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν καὶ ἐν συνεννοήσει μετ' αὐτῆς ν' ἀποσπῶσιν τὰ κοινά, τὰ ὁποῖα εἶχον ὡς ἑλατήριον διατάχας κομμουνικῆς. τούναντίον ἐπὶ καταφρονησὶ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς εἰσέωρμησαν εἰς τὴν εὐσείρημον καὶ ἄλλοτε εἰρηνικὴν παρουσίαν τῆς Λυῶν, ὑπεξέκαυσαν τὰ πάθη ἐκ περσσοτέρου, ἐκαλλέργησαν τὸ μῖσος τῶν μὲν κατὰ τῶν δέ, ὑβρίσαν καὶ διεκαμώδησαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἔτι ὅμως ἐν τέλει γίνονται ἀντιληπτοὶ οἱ δόλοιοι αὐτῶν σκοποὶ εἰς τοὺς ἀφελεῖς καὶ ἀπλάστους Ἑλληνας χριστιανούς καὶ ἀποδοκιμασθῶσι καὶ ἐκδιω-

χθῶσι πανηγυρικῶς ἐκ τοῦ μέσου αὐτῶν. Ἄν, εἶπον, εἰς τὴν θέσιν τῶν οὐνιτῶν ἦσαν Ἀγγλικανοί, οὐδέποτε θὰ συνέβαινεν ὅτι συνέβη ἐν Λυῶν. Ἄντι, λοιπόν, νὰ ἀναμένητε ὅπως ἡμεῖς δημιουργήσωμεν φίλους τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, προσπαθήσατε ὑμεῖς νὰ δημιουργήσητε ἐκ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ συμπαθοῦντας καὶ εὐνοοῦντας τὴν Ὁρθ. Ἐκκλησίαν. ἐργασθῆτε ὅπως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν αὐτήθη ὅσα τὸ δυνατὸν πλείοτερον, μέχθις ὅτου κατορθώσητε νὰ ἀναπτύχῃ ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ θεῖμα ἰσχυρὸν καὶ κοινὴ γνώμη, ἥτις ν' ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ Βατικανοῦ τὴν ἄμεσον κατάπαυσιν τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τὴν μετὰ κλήσιν τῶν μοναχικῶν ταγματῶν ἐκ τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν ἢ τὴν μετατόπισιν αὐτῶν ἐκεῖθεν εἰς χώρας ἀγρίας μετ' ἰσχυρισμῶν πρὸς διάδοσιν τοῦ Ἐθαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ φίλος Βενεδικτῖνος ἀναγνωρίσας τὴν ὀρθότητά των παρατηρήσεών μου ἔτυψε τὸ στήθος του λέγων «mea culpa, mea culpa»...

Λονδίνον, Ἰούλιος, 1930

† Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ ΤΟΥ HARNACK

Ἀθῆναι τῇ 17ῃ Ἰουλίου 1930

Τετιμημένε Κύριε Κοσμήτορ,

Ἐν ὀνόματι τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω ὑμῖν καὶ τῇ τετιμημένῃ Θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Βερολίνου τὰ ἐγκάρδια μου συλλυπητήρια διὰ τὴν μεγάλην ἀπώλειαν, ἣν ὑπέστη εἰδικῶς ἡ Θεολογικὴ σχολὴ τοῦ Βερολίνου καὶ γενικώτερον ἡ Θεολογικὴ ἐπιστήμη ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αἰοδύμου καθηγητοῦ Ἀδ. Χάρνακ.

Ἡ Θεολογικὴ σχολὴ Ἀθηνῶν, ἧς τὰ πλείονα μέλη διετέλεσαν μαθηταὶ τοῦ μεταστάντος, συνησθάνθη βαθύτατα τὴν μεγάλην ἀπώλειαν τοῦ ἀνδρός, οὕτως τὸ ὄνομα πάντοτε θὰ τηρεῖται ἐν τιμῇ πανταχοῦ ὅπου ὑφ' ἵστανται ἐπιστημονικὰ ἰδεώδη.

Μετὰ βαθυτάτης τιμῆς

Ὁ Κοσμητὸρ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Δ. ΜΗΛΛΑΝΟΣ

Βερολίνον, 22 Ἰουλίου 1930

Τετιμημένε Κύριε Συνάδελφε,

Εἰς τὴν Θεολογικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐκφράζω τὰς εἰλικρινεῖς μου εὐχαριστίας διὰ τὰς εὐμενεῖς λέξεις συμπαθείας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ προσβυτέρου μέλους τῆς σχολῆς μας Ἀδόλφου Χάρνακ. Οἱ λόγοι σας εἶναι ἔκφρασις τοῦ ὑφισταμένου μεταξὺ τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς ὑμετέρας σχολῆς συνδέσμου ἐν πνεύματι τῆς Ἐπιστήμης καὶ ἐν τῇ εἰς Χριστὸν πίστει. Θὰ προσπαθήσωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ καλλιεργήσωμεν τὸν σύνδεσμον τοῦτον.

Θά μοι ἐπιτραπῇ νὰ ἀπεστείλω ὑμῖν τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀπήγγειλα εἰς μνήμην τοῦ Ἀδ. Χάρνακ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, μόλις οὕτως ἐκτυλωθῇ.

Μετὰ διακεκομμένης βαθυτάτης ὑπολήψεως

Ὁλας ὑμέτερος
SEEBERG

Κοσμητὸρ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Βερολίνου Πανεπιστημίου

ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Φίλε κ. Διευθυντά,

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις συναδέλφωφ μοι ἀπηύθυνον τὸ ἐρώτημα, ἂν θὰ χρησιμοποιήσωσι διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν περικοπῶν τῆς Κ. Διαθήκης τὸ κείμενον τῶν περικοπῶν ὅπως ἐξέδωκαν ἐκδοταί τινὲς ἢ αὐτὴν ταύτην τὴν Κ. Διαθήκην, παρακαλῶ ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ δημοσιεύσῃτε διὰ τῆς «Ἐκκλησίας» τὰ ἑξῆς:

Ἡ τὴν διδασκαλίαν θρησκευτικὴν ἔλην καθορίσασαι ὑπουργικὴ ἐπιτροπεία, ἣς εἶχον τὴν τιμὴν νῦν τελευτῶ μέλος, ἀπέβλεψεν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὴν Κ. Δ. κτῆμα τῆς ἑλληνικῆς μαθητευομένης νεολαίας καὶ διὰ τοῦτο ἀπηγόρευσε τὴν εἰς τὰ σχετικὰ διδασκτικά βιβλία συμπερίληψιν τοῦ κειμένου τῶν περικοπῶν. Ἡ δὲ ἑτέρα ἐπιτροπεία ἣτις ὠρίσθη διὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν θρησκευτικῶν βιβλίων τῶν 4 τελευταίων γυμνασιακῶν τάξεων, καὶ ἣς ἐπίσης εἶχον τὴν τιμὴν νῦν ἀποτελῶ μέλος, ἐνέκρινεν ὠρισμένα βιβλία ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι θὰ ἀπαλειφθῇ ἐξ αὐτῶν τὸ κείμενον τῶν περικοπῶν. Ἄν τινες τῶν κ. κ. ἐκδοτῶν προσέβησαν εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ κειμένου περικοπῶν τῆς Κ. Δ., τοῦτο ἀποτελεῖ, νομίζω, καταστρατήγησιν τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ὑπουργικῆς προκηρῦξεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγράφησαν τὰ νέα διδασκτικά θρησκευτικά βιβλία.

Μετὰ τιμῆς
Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Κανένα»;

Παραθέτομεν ἐν ἄλλῃ στήλῃ τὸν τρόπον, δι' οὗ ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐξηκρίβωσεν ὅτι ἐν οὐδεμίᾳ τοῦ κράτους περιφέρειᾳ ὑπάρχει διδάσκαλος κομμουνιστῆς. Εἰς τὴν ἐρώτησίν του—κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίαν τοῦ Παιδαγωγικοῦ συνεδρίου—ἂν ἔχη κανεὶς τῶν ἐπιθεωρητῶν κομμουνιστὴν διδάσκαλον εἰς τὴν περιφέρειάν του, αὐτοὶ πάντες, ἐγερθέντες, διεμαρτυρήθησαν καὶ ἀνεκραύγασαν

—«Κανένα! κανένα!»

Ἄς ἐπιτραπῇ νὰ διαφωνήσωμεν. Ποῖος ἐκ τῶν ἐπιθεωρητῶν κατὰ συνεδρίαν δημοσίαν ἐν οὕτω πλήθει ἀκροατηρίῳ, ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ τόσον συγκλονήσαν τὴν κοινὴν γνώμην ζήτημα τῶν ξένων σχολείων, καὶ ὑποὸ ὠρισμένην ψυχολογικὴν κατάστασιν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐγερθῇ διὰ τὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἥτοι ὅτι οὕτως αὐτὸς ἔχει ἐν τῇ περιφέρειᾳ του ἓνα ἢ πλείονας κομμουνιστὰς διδασκάλους. βεβαίως ὦν περὶ τοῦ καταπληκτικοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὁμολογίας του; Ἦτο λοιπὸν φυσικὸν ὅτι μετὰ τὴν ἐρώτησιν ἐπήλθεν ὅ,τι καὶ ἔπρεπε ν' ἀναμένηται: καὶ οἱ ἔχοντες κομμουνιστὰς διδασκάλους ἠνώθησαν μετὰ τῶν μὴ ἔχόντων. Ὅτι δὲ πραγματι ὑπάρχουν, ἔστω καὶ ὀλίγοι, κομμουνιστὰι μεταξύ τῶν δημοδιδασκάλων μας ἀποτελεῖ πεποιθῆσθαι γενικῆν, τοιαύτη δ' εἶπε ἡ γνώμη καὶ ὄλον τοῦ τύπου. Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τῆς ἐπίσημον ἀρνήσεως τῶν ἐπιθεωρητῶν καλὸν θὰ ἦτο νὰ παρακολουθῆ τὸ ζήτημα ὁ κ. ὑπουργὸς αὐτοπροσώπως μετὰ τινος ἐπιβαλλο-

μένης ἐπιφυλαξέως καὶ δυσπιστίας πρὸς τὰ μὸς ὑπηρεσιακὰς διαβεβαιώσεις τῶν ὄργων ὑπουργείου του.

Τὸ χυδαῖον θέατρον.

Ἐξ ἀφορμῆς χυδαίας συστηματικῆς βωμολοχίας τοῦ θεάτρον τι προσεπαθήσε νὰ ἐλκύσῃ καὶ συστῇ πελατεῖαν, ὁ τύπος ἤγειρε φωνὴν κατὰ τῶν τῶν τοῦ θεάτρον ἐκτροπῶν, τὸ δ' Ἰουλιόδιον ὑποέσπευσε νὰ λάβῃ τὰ προσηλόντα μέτρα πρὸς τὴν ἀμείωσιν αὐτῶν. Ὅσον εἶπε λυπηρὰ ἡ τῆς αὐτοῦ ἐκφαιλισμὸν τοῦ θεάτρον, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μόνου τόνου τῆς ἠθικῆς κατὰ τὴν εὐνοίαν ἐννοίαν ἀναμένει ἡ κοινότης, τόσον εἶπε παρὰ τὴν κατὰ τῆς χυδαίου ποιήσεως αὐτοῦ ἀντίδρασιν κοινῆς γνώμης καὶ τῶν ἰθυνόντων. Ἐτι μᾶλλον ἐπαυτος εἶναι ἡ ἀναγκαίη αὐτοῦ τούτου τοῦ τῶν ἠθοποιῶν καὶ ἡ διαμαρτυρία αὐτῶν καὶ παρατηρηθέντων ἀνηκούστων ἐκτραχηλισμῶν, παρεούρησα εὐάριθμοι εὐτυχῶς συνάδελφοι. Πάντα ταῦτα εἶπε σημεῖα εὐόμοια ἠθικῆς εὐρα-

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀποφάσει τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Μακ. Ἀπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάνθης, ἐπεσκέψθη τὴν παρελθούσαν Τρίτην κ. Ἰπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ ἐξέφρασε πρὸς τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις περὶ τῶν ξένων Σχολείων καὶ περὶ τῶν Οὐνιτῶν. Ἐπέδωκε δὲ καὶ ἔγγραφον ἔχον ὡς

«Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος, πληροφορηθεῖσα, ὅτι ἐν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς σοβαροτάτης ἀποφάσεως, ἀπ' ἐνός μὲν ἀπαγορευθῆ ἡ φοίτησις τῶν Ἑλληνοπαιδῶν εἰς τὰς ξένους σχολὰς πρὸς τὴν ἀποφοιτήσεώς των ἐν Ἑλληνικῶν Δημοτικῶν σχολείων, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἀπαγορευθῆ εἰς τοὺς προαναγενομένους Οὐνιτῶν καὶ περὶ τὸ ἐξειδικασμένον ἐξωτερικὸν ἐνδύμν καὶ κάλυμμα Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων κληρικῶν, καὶ ὅτι τὰς ὑμετέρας σχετικὰς προσάσεις ἐνεκρίνε τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον προάγεται ἵνα ἐκφράσῃ Ἐμὲν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ ἐπὶν ἤδη πολλῶν, ἀπ' οὗ ἐξελθῆ ἡ ἀλεθρία ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς δόξης τῶν ξένων σχολῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ προσφάτως ἀπὸ τῆς ἐμῆς νουθεσίας τῆς συντικῆς προπαγάνδας παρεκαλοῦντο αἱ ἐπιτετε Κυβερνήσεις, ὅπως προβοῦν εἰς τοιαύτας ἀποφάσεις, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν καθίστατο δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν. οὕτω δὲ ἐδημιουργήθη δυσάρεστος καὶ κινδύνος κατάστασις ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι. Ὅσο αἰσθάνεται ἰδιαίτερον εὐχαριστήριον ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς ἔργου τοῦ σθένος νὰ ἀναλήψῃ τὴν πραγματικὴν τοιαύτων ἐννομιολογικῶν ἀποφάσεων. Παρακαλῶ δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὅπως ἐπιμείνητε εἰς αὐτάς καὶ διὰ τῶν σχετικῶν νόμων κατοχυρώσητε αὐτάς καὶ ἀπαλείψετε τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα ἀπὸ τῆς φθοροποιῆσας δόξεως τῶν ξένων σχολῶν καὶ προπαγάνδων.

—Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

θείου και Ολύτου Διονύσιος, μέλος τής Δ. Ιερῆς Συνόδου ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου.

— Ἀσθενήσας θεραπεύεται ἐν τῷ Νοσοκομείῳ «Εὐαγγελισμός» ὁ γηραιὸς Μητροπολίτης Ἡρακλείας Φιλάρετος.

— Διευθυντῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁρφανοτροφείου Βουλιαγμένης διωρίσθη ὁ Ἐμμαν. Μιτυληναῖος, ἀπόφοιτος τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς καὶ πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, προχειρισθεὶς σήμερον εἰς Διάκονον ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Ὁ προσωρινὸς Διευθυντῆς τοῦ ιδρύματος Ἰωάννης Ράμφος, εἰς ὃν, ἐπὶ ἔτος εὐδοκίμωτάτα διοικήσαντα τὸ Ὁρφανοτροφεῖον, ἐξεφράσθη ὑπὸ τοῦ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἡ εὐαρέσκειά τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ιδρύματος, θὰ παραμείνῃ ἐν τῷ Ὁρφανοτροφείῳ διδάσκων καὶ συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ νέου Διευθυντοῦ.

— Ἐπανῆλθον ἐκ Λουτρακίου οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μαρωνείας Ἀνθίμος καὶ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος, μετέβη δ' ἐκεῖ πρὸς χρήσιν λουτρῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λήμνου Στέφανος.

— Ἀνεκοινώθη ὅτι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐλήφθη τηλεγράφημα τοῦ κ. προέδρου τῆς κυβερνήσεως σχετικῶς πρὸς τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἀπαγορεύσασιν τῆς φοιτήσεως τῶν ἐλληνοπαίδων εἰς τὰς ξένας σχολάς. Ὁ κ. Βενιζέλος ἐπιδοκιμάζει πλήρως τὸ ληφθὲν μέτρον, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Παπανδρέου ὅπως ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν ἔνωσιν των καθολικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἀπέστειλε τηλεγράφημα διαμαρτυρίας πρὸς αὐτόν, ὅτι δὲν ἔχουν δίκαιον εἰς τὰ παράπονά των, διότι ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις καθὼς καὶ ἡ νομοθεσία μας οὐδεμίαν κάμνονν διάκρισιν μετὰ τῶν καθολικῶν καὶ ὀρθοδόξων Ἑλλήνων. Τὸ δὲ μέτρον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς φοιτήσεως ἐλληνοπαίδων εἰς ξένας σχολάς στοιχειῶδους ἐκπαιδεύσεως ἔχει χαρακτῆρα ἔθνικόν καὶ οὐχὶ θρησκευτικόν.

— Ἡ διοικήσις τοῦ συνδέσμου τῶν θεολόγων καθηγητῶν παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας συνεχάρη αὐτὸν διὰ τὰ μέτρα τὰ ὅποια ἔλαβεν ἐναντίον των προπαγανδιστικῶν σχολειῶν, ὑπέβαλε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ σχετικὸν ὑπόμνημα.

— Ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀπεστάλη εἰς τοὺς Μητροπολίτας τοῦ Κράτους ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖται ὅπως βοηθήσουν οὗτοι τὰς τοπικὰς ἀρχὰς εἰς τὴν προσπάθειάν των διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἐνδύματος τῶν οὐνιτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ δημοσιευομένην σχετικὴν ἐγκύκλιον.

— Ὁ Θεοφιλέστατος Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως τυχῶν ἀδείας παραμένει ἀπὸ δεκαπενθημέρου ἐν Λουτρακίῳ ἀντικαθίσταται δὲ ἐν τῇ Πρωτοσυγγελία Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστατοῦ Ἐπισκόπου Βρεσθένης. Ὁ Θεοφιλ. Σταυρουπόλεως θὰ ἐπιστρέψῃ τὴν προσεχῆ Ἑβδομάδα.

— Ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ὁκ. ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀναπτύξας τὸ ζήτημα τῆς οὐνίας εἰσηγήθη ὅπως ταχῆς εἰς τοὺς οὐνίτας σύντομος προθεσμία πρὸς

ἀλλαγὴν τοῦ ἱερατικοῦ των σχήματος ἵνα μὴ παραπλανᾶται τὸ κοινὸν ἐκλαμβάνον αὐτοὺς ὡς ὀρθοδόξους· ἐν περιπτώσει δὲ ἐμμονῆς των εἰς ἀντιποίησιν τοῦ ὀρθοδόξου σχήματος νὰ ἀπελαύνωνται ἐξ Ἑλλάδος. Διὰ τοὺς οὐνίτας ἑλληνας ὑπηκόους θὰ ἐφαρμοσθῶν αἱ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νομοῦ, θὰ ψηφισθῆ δὲ αὐστηρὰ εἰδικὴ διάταξις κατὰ τὴν ἐπαναλήψιν τῶν ἐργασιῶν τῶν κοινοβουλευτικῶν σωμάτων. Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν εἰσηγήσιν.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ Παιδαγωγικοῦ συνεδρίου, τὴν συγκροτηθεῖσαν τῷ παρελθόντι Σαββατῷ, ὁ κατ' αὐτὴν παρὼν ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργὸς κ. Παπανδρέου ἐδήλωσε τὰ ἀκόλουθα, κατὰ τὰ ἐν τῷ τύπῳ ἀναγραφέντα: «Ἐπιθυμῶ νὰ φέρω ἐνώπιον ὑμῶν νέον ζήτημα Ἐνωρίζετε τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν φοίτησιν τῶν Ἑλληνοπαίδων εἰς τὰς ξένας σχολάς. Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ θὰ ἐφαρμοσθῆ ὀριστικῶς καὶ ἀνευ ἐξαιρέσεως. (Χειροκροτήματα). Κάθε ἀντενέργεια θὰ εἴνε ματαία. (Χειροκροτήματα).

«Ἀλλὰ μετὰ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ προφάσεων, τὰς ὁποίας ἐπεκαλέσθησαν οἱ ὑπέρμαχοι τῶν ξένων σχολῶν, εἶνε ὅτι τὰ δημοτικὰ μας σχολεῖα δὲν παρέχουν ἐγγύησιν ἔθνικου φρονηματισμοῦ, διότι εἰς αὐτὰ ἔχουν εἰσχωρήσῃ διδάσκαλοι κομμουνισταί.

Θεωρῶ στοιχειῶδες καθήκον μου νὰ ἐκκαθαρίσω τὸ ζήτημα. Καὶ τὸ συνέδριον τῶν ἐπιθεωρητῶν ἀποτελεῖ μοναδικὴν εὐκαιρίαν. Σᾶς ἐρωτῶ λοιπὸν καὶ ζητῶ μίαν ἀπάντησιν σαφῆ καὶ ἀπερίφραστον: Ἐχει κανεὶς ἐξ ὑμῶν κομμουνιστὴν διδάσκαλον εἰς τὴν περιφέρειάν του;»

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἐγειρόμενοι ὄρθισι διαμαρτύρονται καὶ φωνάζουν:

— Κανένα! κανένα!

«Χαίρω διὰ τὴν βεβαίωσιν, ἡ ὁποία μοῦ ἐπιτρέπει νὰ διακηρύξω πρὸς τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ παιδεία παραμένει πιστὴ καὶ ἀφώσιωμένη εἰς τὰ ἰδεώδη τοῦ ἔθνους.

«Ἀλλὰ ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω ἀκόμη ὅτι καὶ ἂν τυχόν εἰς τὸ μέλλον ἐκδηλωθῶν τοιαῦται τάσεις, πρέπει νὰ πληροῦν ἀμειλίκτως. Εἰς μίαν Δημοκρατίαν οἱ πολῖται ἔχουν ἐλευθερίαν φρονημάτων. Καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἰδιώνυμον χαρακτηρίζει ἀδίκημα μόνον τὴν ἔμπρακτον ἐκδήλωσιν τοῦ κομμουνιστικοῦ φρονήματος. Ἀλλὰ διὰ τοὺς διδασκάλους δὲν εἶνε ἀπαραίτητος ἡ ἔμπρακτος ἐκδήλωσις, διὰ νὰ εἴνε ὑπεύθυνος. Ἀρκεῖ καὶ τὸ φρόνημα. Διότι ὁ διδάσκαλος εἶνε φορεὺς καὶ κήρυξ ἰδανικῶν. Καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸν ἔθνικόν φρονηματισμὸν εἰς τοιοῦτους οἱ ὁποῖοι ἐμπαΐζουν καὶ ὑπονομεύουν τὴν ἰδέαν τοῦ ἔθνους. Διδάσκαλος εἶνε ἠνθαγκασμένος ἢ νὰ παραβῆ τὸν ὄρκον του, ἢ νὰ παραβιάσῃ τὴν συνείδησίν του. Καὶ αἱ δύο περιπτώσεις εἶνε ἀπαράδεκτοι. (Χειροκροτήματα). Ἄς συμπεράνωμεν λοιπὸν. Κομμουνιστὴς διδάσκαλος δὲν ὑπάρχει σήμερον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ ἂν τυχόν ἐξεδηλοῦτο εἰς τὸ μέλλον, ἀποτελεῖ κοινὸν καθήκον πάντων ἡμῶν ἡ ἄμεσος ἀπόλυσίς του, διότι δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐκπαίδευσιν». (Χειροκροτήματα).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Παρεπίδημη εν Αθήναις ο Σεβ. Μητροπολίτης
Θυατειρων και Ξεβ. Εξάρχος Εύρώπης Γερμανός.
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διήλθον δι' Αθηνών επιστρέφοντες εις Αλεξάν-
δρειαν οι Σεβ. Μητροπολίται Δεοντοπόλεως Χριστο-
φόρος και Έρμουπόλεως Νικόλαος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Παρεπίδημοι εν Αθήναις οι Σεβ. Αρχιεπίσκο-
ποι Έλευθερονπόλεως Αναστάσιος και Ιορδάνου
Τιμόθεος, ον ο πρώτος θα παρατείνη την διαμονήν
αυτού προς θεραπείαν της υγείας του.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ο εφημεριζόμενος Πάφου κ. Ασόντιος επανελθών εις
Κύπρον εκ Λονδίνου, ενθα συνοδική έντολή άντε-
προσώπευσε την Έκκλησίαν Κύπρου εν τή αντιπρο-
σωπεία των ορθοδόξων Έκκλησιών τή μετασχουση
του εν Λάμπειθ συνεδρίου της άγγλικανικής Ιεραρ-
χίας, και χειροτονηθείς εις μητροπολίτην Πάφου, εγ-
καθιδρύθη μετά της προσηκούσης επισημότητος εν
τῇ λαχούση αυτώ επαρχία. Μετά δε την άνάγκησιν
αυτου απέλυσε την πρώτην ποιμαντορικην εγκύκλιον
προς το χριστεπιστημιον αυτου ποιμίμιον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατά τινας εκ Ρωσίας ειδήσεις, ήδη προ έτους η
Πατριαρχική Έκκλησία ηρε το υπό της Συνόδου
του 1667 κατά των ρασκολνικών εκφωνηθέν άνάθεμα,
δι' ου ούτοι ειχον κηρυχθή σχισματικοί υπό της Ρω-
σικής Έκκλησίας. Την ειδήσιν ταύτην αναγράφομεν
μετ' επιφυλάξεως διότι το πρώτον καθίσταται γνω-
στή, ούδαμόθεν άλλοθεν επιβεβιωθεΐσα.

— Έν Μόσχα ιδρύθη νέον αντιθρησκευτικόν πα-
νεπιστήμιον, εις το όλοϊον συγχωνεύονται πολλά
υπάρχοντα ινστιτούτα. Το πανεπιστήμιον τουτο θα
άπολαύη ιδιαιτέρων προνομίων δια να καταγωνίζεσται
δραστικώτερον την θρησκείαν και θα κηδεμονεύηται
άπ' εὐθείας υπό της κυβερνήσεως των Σοβέτ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗ

Το επισημον όργανον του Βατικανου ο «Ρωμαϊος
Παρατηρητής,» εν άρθρω αυτου περι των τελευταίων
εν Ιταλία σεισμών γνωματεύει ότι «μετά της Ιτα-
λίας δλόκληρης η άνθρωπότης επιμωρήθη δια τας
πλάνας της».

— Έκ της κατά τους τρεις πρώτους μήνας του έτους
τούτου στατιστικής των εν Ιταλία συναφθέντων γά-
μων προκύπτει ότι επί όλικου αριθμου 76,509 γά-
μων μόνον 2,665 κατεχωρίσθησαν υπό της πολιτικής
άρχης εις τὰ επισήμα βιβλία, ήτοι τὰ 3, 35 ο)ο, ενῶ
76, 861 γάμοι έτελέσθησαν δι' Ιερολογίας υπό Ιερέων
της Ρωμ. Έκκλησίας, 21 υπό ραββίνου, και 2 υπό
προτεσταντου πάστορος. Ητοι δια του μεταξυ Βατι-
κανου και Ιταλίας νέου κογκορδάτου ο πολιτικός
γάμος σχεδόν καθ' όλοκληρίον κατηργήθη.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Απέθανεν επ' δεκάτων εν Τόκιο ο δια-
ιάκων χριστιανός Κάνσο Ούτσιμούρα εν ήλι-
ετιών. Καταγόμενος εξ ευγενους Ιαπωνικής οικο-
ήσπασθη τον Χριστιανισμόν εν νεαρώ ήλικία
δάσας δ' εν ταις Ηνωμέναις Πολιτείαις τῆ
ρικῆς, το κατ' άρχάς μεν εγένετο διδάσκαλος
πώνια, το υπόλοιπον όμως της ζωής του άφι-
εις το ευαγγελικόν κήρυγμα μεταξυ των μη χρι-
τών συμπατριωτων του. Εξέδιδε περιοδικόν
κόν υπό τον τίτλον «Λιγογραφικαι μελέται»,
δε μεγάλην έπικροση έπι πολλών Ιαπωνων
όποιων πολλους ανεπτυγμένους εκέρδησεν υπό
χριστιανικής θρησκείας. Έν Ειρώπη και εν Αι-
ο Ούτσιμάρα κατέστη γνωστός ως συγγραφεύ-
λίαν ένδιαφερόντων ζεγων! «Ιαπωνικοί χαρτακι
και «Πως έγινε χριστιανός».

— Αι θεολογικαι Σχολαι των Πανεπιστημίων
Βασιλείας, της Βέρνης και της Ζυρίχης άπεφα-
νά καταργήσωσι τον τίτλον του προλυτου της
λογίας και ν' αντικαταστήσωσιν αυτον δια
τιλου του διδάκτορος. Αι των πανεπιστημίων
Αϊδελβέργης, της Ίένας και της Τυβίγγης δεν
σεχώρησαν εις την άποψιν ταύτην.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Η εκτελεστική επιτροπή του όργανισμου διαχει-
ρησιαστικής περιουσίας επαναλαμβάνει τους άν-
θέντας μειοδοτικούς διαγωνισμούς της 18ης Αύγου-
της της 2ης Σεπτεμβρίου ε. ε., δεχομένη ένσφραγίστους
φοράς εις τας επί της οδου Αγίας Φιλοθέης γωνί-
αυτής.

- 1) Διά την προμήθειαν ένταλάμων.
- 2) Ειδικών βιβλίων
- 3) Κοινων βιβλίων, και
- 4) Καταστάσεων εις φύλλα.

Ο διαγωνισμός ενεργηθήσεται τῇ προσεχει Τετάρ-
τη, μηνός. Οι μη λαβόντες γνώσιν των όρων της προ-
κήξεως δύνανται να ζητήσουν τούτους εις τὰ γραφεία
λογιστηριου του όργανισμου. Η έγχυοδοσία δια την
μετοχήν εις τον διαγωνισμόν περιορίσθη εις δσα
5 000 η ίσολοσον έγχυητικην επιστολήν ανεγνωρισί-
τραπέξης. Μετά δε την κατακύρωσιν 10 ο)ο επί του
κυρωθέντος ποσού. Αι προσφοραι δέον να γίνουσι
ειδος βάσει του κατατεθειμένου πίνακος.

Τύπος «Φιλνικος» Όδός Σταδίου 44, — Αθήναι

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

<p>ΑΡΧΙΕΡΕΥΤΑΚΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ Καθηγητής του Πανεπιστημιου</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ † ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ † ΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ</p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΡΟΜΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 80. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 80. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΝΑΘΝ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΑΧ. ΝΑΘΝ ΚΟΡΙΩΝ 80. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ</p>
<p>Διεύθυνσις Συντάξεως : Μοσχονοσίαν 12α. — Διεύθ. Διαχειρίσεως και Διευπεραιώσεως: Μέγ. Αρχισκ. 68. Φιλοσόφ.</p>		